

Sentit i sensibilitat

La cadena de botigues de roba «outlet» Moltacte de Manresa demostra que benefici econòmic i benefici social no estan renyits. La meitat dels seus treballadors són persones amb algun trastorn mental

Stradivarius «for&from»

ANNA AGUILAR

Diguin-li empresa, cooperativa de segon grau o projecte d'emprenedoria social. Tant se val. El més important de Moltacte, la cadena de botigues de roba *outlet* de Manresa, no és el model de negoci sinó els seus valors. «Un bon dia decidim demostrar-nos i demostrar que hi ha una manera diferent de generar impacte econòmic creant un entorn laboral on les persones que vulguin puguin créixer.» Miquel Isanta, gerent de Moltacte, és un home que s'ha implicat en aquest projecte fins al moll de l'os. «Som una empresa on des del primer dia ens obliguem que el benefici econòmic vagi acompanyat d'un benefici social.» Com? Partint de la base que el treball té un gran poder rehabilitador, darrere els taulells de les seves botigues hi han posat persones que pateixen algun tipus de trastorn mental.

«Vam decidir centrar-nos en l'obertura de botigues, perquè si una cosa té el col·lectiu de persones amb trastorn mental, on més del 95% està a l'atur, és que és molt invisible. És una malaltia que la gent encara té amagada a casa i que, a més a més, genera una certa por. Posar aquests ma-

fruit d'una llarga relació amb el grup Inditex, el 25 d'octubre passat, Moltacte va obrir a Manresa la seva quarta botiga, la sisena del grup tèxtil gallec de la categoria *for&from* (gestionades per persones amb algun tipus de discapacitat). Es tracta del primer i únic establiment Stradivarius *outlet* de Catalunya i de la primera botiga que la cadena manresana té conjuntament amb Inditex. Des de l'any 2002 aquest grup ha obert a l'Estat espanyol en la categoria *for&from* dues botigues Massimo Dutti, dues botigues Tempe (calçat de totes les marques d'Inditex), una botiga Bershka a Palafròl i aquesta Stradivarius a Manresa. Aquest últim establiment va engegar amb set treballadores (quatre d'elles amb trastorn mental), però, arran del seu èxit, en una setmana va haver d'incrementar el personal fins a dotze persones. «Les vendes s'han doblat respecte a la previsió inicial...», diu Miquel Isanta.

lalts en establiments comercials no només els dóna visibilitat, sinó que ens obliga a les altres persones, com a clients o clientes, a tractar-los a partir d'una experiència de compra memorable», explica Isanta. El seu objectiu final és molt senzill: tornar a aquestes persones qualitat de vida inserint-les en un context social real. «Per això les nostres botigues estan en entorns on hi hagi vida, perquè puguin parlar amb veïns o sortir a fer un cafè.»

Laura Granados és la psicòloga de l'equip de Moltacte. Ella pot avaluar, millor que ningú, com els va de bé a aquestes persones poder treballar. «Quan estan en un procés de rehabilitació, la feina els ajuda molt, els posa a lloc perquè els crea unes rutines, els obliga a ocupar-se de si mateixos, a estar més centrats... Són responsables de si mateixos i de la seva vida.» A més, a qui no li agrada poder portar un sou a casa? «És una manera de sentir-se autònoms!», remarca.

Un dels requisits per poder treballar a Moltacte és que la malaltia estigui estabilitzada. A partir d'aquí estudien els perfils més adequats: «Posar segons quina persona amb dificultats per al contacte social a treballar de cara

al públic potser no és el més adequat», precisa Granados. Primer comencen amb una mitja jornada de tres o quatre hores i, en funció de les necessitats de la botiga, de la persona, de la família i del que consideri l'equip mèdic, es decideix ampliar horari. Cada cas es revisa periòdicament.

Avui Moltacte té quatre botigues: tres a Manresa i una a Sant Boi de Llobregat. Les persones que contracta provenen del projecte manresà Mosaic i dels hospitals Benito Menni i Sant Joan de Déu. Els candidats passen per

Pepi González i Anna Rivas, dues dependents més de la botiga Stradivarius for&from de Manresa. / JUANMA RAMOS

unes entrevistes prèvies, però van directes al lloc de treball. «Després, sobre la marxa, nosaltres ja els anem oferint la formació», diu Isanta. «A diferència d'altres entitats socials, molt arrelades al territori, nosaltres volem un model molt lleuger que ofereixi a cada lloc l'última part del procés, la laboral.» Dels 30 treballadors actuals de Moltacte, 16 (11 dones i 5 homes d'edats entre els 20 i els 50 anys) són persones que pateixen un trastorn mental, és a dir, alguna patologia relacionada amb la psicosi (es-

quizofrènia, trastorn bipolar, trastorn límit de personalitat...) a part d'algun trastorn de personalitat o retard mental afegit i alguna depressió major.

A partir de la seva experiència, Granados assegura que en aquestes persones que s'han incorporat al món laboral es nota una gran evolució, tant laboral com personal. «Al principi potser era algú molt tancat i ara és molt més extravertit i fa broma, i a més a més veus que no hi ha baixes la-

borals. Des que treballen, molt pocs han tornat a tenir una baixa per hospitalització.» Segons aquesta psicòloga, «el que s'ha vist és que les persones que estan en procés d'inserció laboral fan una despesa molt minsa dels recursos socials i hospitalaris». El gerent de Moltacte fins i tot és capaç de xifrar-ho, a partir d'un estudi que van fer. L'estalvi que representa a Catalunya és de 24.000 euros per malalt i any. Amb tot, fins l'any 2000 no van

sorgir per a aquestes persones les primeres sortides laborals.

Una botiga cada any

Moltacte va néixer de l'atzar, li agrada dir al seu gerent, amb llarga experiència terapèutica a la Fundació El Molí de Puigvert. Era el 2006 i aquesta fundació, junt amb les cooperatives Teixidors i Taller Àuria, van decidir crear Moltacte, una cooperativa de segon grau que els permetia engregar un negoci inclusiu per a persones amb trastorn mental. A partir del 2008 la Fundació El

Molí de Puigvert va abandonar el projecte i van continuar els altres. El febrer d'aquell any, Moltacte va firmar un acord amb el clúster tèxtil Fagepi d'Igualada per vendre roba *outlet* de vuit marques comercials (Escorpión, Naulover, Messcalino, Torradas, Armand Basi, Yerse, Selvatgi i Diktos) que avui ja són vint-i-cinc. I a l'octubre van obrir la primera botiga Moltacte a Manresa, de 240m². «Una de les grans preocupacions de les marques, que al principi estaven una mica espantades pel fet que les seves clientes estiguessin ateses per persones amb malaltia mental, és que el seu producte i la seva imatge no es devaluï. Per això cuidem molt les nostres botigues», comenta Isanta.

No havia ni passat un any que el febrer del 2009 van obrir a pocs metres de la primera botiga un segon establiment *outlet*, aquesta vegada de la firma Mango. El 2010, Moltacte va sortir de Manresa i va instal·lar-se a Sant Boi de Llobregat també amb una botiga multimarca, rèplica de la de Manresa: roba per a dona de 35 a 65 anys, de classe mitjana-alta i amb uns descomptes del 50% com a mínim respecte al preu original. El 2011, i per complementar la clientela de la primera botiga al Bages, van decidir reconvertir la de Mango en la botiga Moltacte Baby & Kids, de roba *outlet* per a un públic de 0 a 16 anys, gràcies a un acord amb el

Ana Artazcoz, sòcia de Moltacte, i Miquel Isanta, gerent i cofundador de la cooperativa. / A.A.

«El col·lectiu de persones amb trastorn mental és molt invisible»

«Moltes clientes ja voldrien ser ateses a tot arreu igual que a casa nostra»

grup francès Zannier, que agrupa una quinzena de les millors marques de roba infantil i juvenil (Absorba, Alfabet, Catimini, Chipie...). «La idea que teníem era obrir com a mínim una botiga a l'any», diu Isanta, i fins ara ho han complert. L'octubre passat, fruit d'un acord amb el grup Inditex, engegaven, també a Manresa, la primera botiga Stradivarius *for&from* de Catalunya.

Una empresa viva

Miquel Isanta creu que la viabilitat de Moltacte, que aquest any tindrà uns ingressos de prop del milió d'euros (850.000 euros

l'any passat), estaria garantida amb cinc o sis botigues. De totes maneres, assegura sense por que han nascut per créixer. «Nosaltres voldríem tantes botigues com poguéssim a Catalunya i a l'Estat espanyol; el límit seria el moment en què comencéssim a perdre la nostra essència.» Isanta defuig les caritats, el que vol és crear aliances estratègiques on sempre hi surtin guanyant les tres parts: les marques, Moltacte i les persones que hi treballen. «Si una d'aquestes parts no hi guanya, no ens interessa», remarca. Ell creu que, de la mateixa manera que en deu anys les em-

ANNA RIVAS. Dependenta de la botiga Stradivarius «for&from» de Moltacte

«Podem fer la feina igual que una altra persona»

«Si dius que tens una malaltia mental, com que no es veu, la gent d'entrada et mira diferent i el primer que pensa és que tens *cuento*», comenta Anna Rivas, de 31 anys. És de Manresa i té trastorn bipolar, però això no li impedeix treballar com a dependenta a Moltacte. Ella és de les més veteranes, va començar a treballar-hi fa quatre anys, però ara la trobaran a la botiga de roba Stradivarius *for&from*. «Aquesta botiga

Anna Rivas. / A.A.

m'està ensenyant un altre estil de venda, però hi estic molt còmoda perquè és per a un públic jove i m'agrada», diu.

L'Anna, que viu amb la seva mare, explica que treballar la fa sentir realitzada. «Com que tinc un estat d'ànim molt variable, m'ensenyava a tenir paciència i a saber-me controlar.» El seu horari és de 10 a 2 del matí i un dia a la setmana, tot el dia. «Podem fer la feina igual que una altra persona.»

Magda Bervis (a l'esquerra) i la venedora Roser Soto (a la dreta), de la botiga multimarca Moltacte de Manresa. / JUANMA RAMOS

Setè centre especial a Sant Boi

preses seran socials o no seran, les entitats socials seran empreses o no seran.

Els plans d'expansió més immediats també estan definits. Abans de la primavera que ve, Moltacte obrirà a Figueres un *outlet* conjuntament amb la marca Punto Blanco. En paral·lel, i des de fa un any i mig, Moltacte ha engegat un altre projecte amb els centres d'acollida de menors de la Generalitat de Catalunya. «Després d'una primera experiència amb un centre d'aquests, vam trobar interessant poder proporcionar a aquests preadolescents i adolescents roba de

El benefici de Moltacte, organització sense afany de lucre, sempre reverteix en el mateix projecte, ja sigui millorant-lo o ampliant els llocs de treball. El 8 d'abril de 2010 Moltacte es convertia en el setè centre especial de treball (CET) per a persones amb discapacitat de Sant Boi de Llobregat, al costat de Flisa (bugaderia industrial), Sertel (centre de teleoperació), Fundació Cassià Just (càtering i jardineria), Insomin (neteja), Intecserveis (neteja i jardineria) i Igualssom (neteja industrial, entre altres).

marques bones, de prestigi, a un preu similar o més barat al que ells compraven la roba. Aquesta iniciativa posa en contacte dos col·lectius que comparteixen un tret comú: tant el noi acollit com la persona amb malaltia mental han vist truncat el seu projecte

vital, uns per malaltia i altres per raons familiars», diu Isanta. Tant aquesta roba com els estocs de calçat del grup Inditex al qual té accés Moltacte per als centres d'acollida, no es venen en botigues sinó directament a aquestes institucions. En aquest sentit, la

cadena de roba manresana també està ultimant una botiga virtual perquè aquests centres puguin fer les compres en línia. El centre logístic de roba destinada a ells és a Sant Boi de Llobregat.

«La idea –conclou Isanta– és convertir Moltacte en una marca associada a uns valors, de manera que altres marques vulguin estar sota el nostre paraigua.» Un tret diferencial d'aquesta cadena de botigues és, precisament, l'atenció al públic, no gaire habitual en establiments del tipus *outlet*. «Moltes clientes ens diuen que ja voldrien ser ateses a tot arreu igual que a casa nostra.»

PERE ALTIMIRAS. Dependent de la botiga multimarca Moltacte

«A casa em diuen que no sóc el mateix, ni jo mateix em reconec»

«Des que treballo aquí el metge em vol veure menys sovint», diu Pere Altimiras, de 51 anys i afectat d'esquizofrènia paranoide des dels 18. «A casa em diuen que no sóc el mateix de quatre anys enrere, que he canviat per a bé, i ni jo mateix em reconec.» En Pere se sent més actiu i reflexiona sobre la imatge que abans devia tenir d'ell el seu fill adolescent: «S'imagina què devia pensar de mi veient que la mare treballava i que el pa-

Pere Altimiras. / A.A.

re estava tot el dia a casa fumant, connectat a internet i dormint?» En Pere reconeix que per culpa de la malaltia ha perdut moltes amistats. «La majoria de gent entén les malalties del coll cap avall, però de les del coll cap amunt no en volen saber res», diu. A en Pere el veuran a la botiga multimarca de Moltacte a les tardes: «Aquest és el meu món. La meua família ja eren botiguers i atendre clientes no em fa cap por.»